

Slots- og Kulturstyrelsen

H.C. Andersens Boulevard 2
1553 København V

Telefon 33 95 42 00

post@slks.dk
www.slks.dk

November 2017 (senest revideret marts 2018)

Afrapportering vedr. centralbiblioteksvirksomhed

Indledning

Denne vejledning beskriver retningslinjer for afrapportering vedr. centralbiblioteksvirksomhed. Det samlede afrapporteringsmateriale består af:

- Årsrapport for centralbiblioteksvirksomhed
- Det kommunale regnskab og tilhørende revisorberetning

Lovgrundlag

Det statslige tilskud til centralbiblioteksvirksomhed er omfattet af følgende love og bekendtgørelser:

- Lov om biblioteksvirksomhed (§§ 9-12), jf. lovbekendtgørelse nr. 100/2013.
- Lov om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet (driftstilskudsloven), lov nr. 1531/2010
- Bekendtgørelse om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet (driftstilskudsbekendtgørelsen), bekendtgørelse nr. 1701/2010.

Der er indgået rammeaftaler mellem Slots- og Kulturstyrelsen og centralbibliotekerne med hjemmel i bibliotekslovens § 11, jf. lovbekendtgørelse nr. 100/2013. Tilsynet med centralbiblioteksvirksomhed udøves iht. driftstilskudsloven og -bekendtgørelsen af Slots- og Kulturstyrelsen.

Særligt om krav til regnskabsaflæggelse og revision

Slots- og Kulturstyrelsen er tilsynsførende for statens tilskud til centralbiblioteksvirksomhed, men ikke for den kommunale bevilling til det folkebibliotek, som varetager centralbiblioteksvirksomheden. Der dispenseres på den baggrund fra en række af driftstilskudsbekendtgørelsens krav til regnskabsaflæggelse og revision.

Regnskabsaflæggelse

Centralbiblioteksvirksomheden varetages som et integreret led i et kommunalt folkebibliotek, der indgår i den samlede kommunale virksomhed. Der aflægges regnskab for den samlede kommunale virksomhed i overensstemmelse med kommunestyrelsesloven og de regler, der er fastsat i medfør af bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. og det hertil hørende bilag 1 om budget og regnskabssystem for kommuner.

Henset til at indtægter og udgifter vedr. centralbiblioteksvirksomhed indgår ganske overordnet i det kommunale regnskab, skal centralbibliotekerne rapportere særskilt for statens tilskud til centralbiblioteksvirksomhed i et regnskabs- og aktivitetsskema udarbejdet af Slots- og Kulturstyrelsen. I henhold til § 11, stk. 6, i driftstilskudsbekendtgørelsen, er der med skemaet dispenseret fra en række krav til regnskabsaflæggelse. Det gælder bl.a. krav vedr. balancen, som indgår i det samlede kommunale regnskab.

Revision

Driftstilskudsbekendtgørelsens revisionskrav er baseret på, at der udarbejdes et årsregnskab. Da der, jf. ovenfor, ikke skal aflægges fuldstændigt regnskab for centralbiblioteksvirksomheden, er bekendtgørelsens revisionskrav¹ ikke umiddelbart anvendelige. Som en konsekvens af dispensationen vedrørende regnskabsaflæggelsen, erstattes bekendtgørelsens revisionskrav derfor af følgende to revisionshandlinger:

- 1) Centralbiblioteksvirksomheden revideres som led i revisionen af det kommunale regnskab, som omfatter alle regnskabsområder, der hører under kommunalbestyrelsen. Det betyder, at centralbiblioteksvirksomhed som led i revisionen af det kommunale regnskab potentielt kan udtages via stikprøve til nærmere gennemgang. Det kommunale regnskab med tilhørende revisorberetning skal indsendes til Slots- og Kulturstyrelsen, som skal påse, om revisor har haft forbehold eller bemærkninger vedr. centralbiblioteksvirksomheden.
- 2) Centralbibliotekets ledelse underskriver en ledelseserklæring, hvorved den bekræfter, at tilskuddet er anvendt til formålet, at regnskabet er rigtigt mv². Erklæringen er et supplement til revisionen af det kommunale regnskab, hvori centralbiblioteksområdet indgår ganske overordnet. Erklæringen skal indgå i centralbibliotekets årsrapport. Konkrete krav til ledelseserklæringen fremgår af afsnit 5 og bilag 2 i denne vejledning.

2. Årsrapportens formål

¹ Jf. driftstilskudsbekendtgørelsens §§14-20, som kommunale institutioner, jf. § 26, stk. 1, er omfattet af.

² Kravet er analogt til § 7, stk. 1 og § 10, stk. 2, i bekendtgørelse om regnskab og revision af projekt- og aktivitetstilskud fra Kulturministeriet, bekendtgørelse nr. 1479/2014.

Årsrapporten har til formål at informere Slots- og Kulturstyrelsen og andre interessenter om centralbiblioteksvirksomhedens økonomiske og faglige resultater.

Biblioteket skal beskrive og vurdere opgaveløsningen i forhold til de aftalte rammeaftalemål og gøre rede for tilskuddets anvendelse.

Årsrapporten skal ligge til grund for sammenligning af CB-aktiviteter over år og centralbibliotekerne imellem.

Årsrapportens indhold

Årsrapporten skal indeholde følgende dele:

1. Beretning
2. Målrapportering
  - a. Oversigt over årets målopfyldelse
  - b. Uddybende analyser og vurderinger
3. Regnskabs- og aktivitetsskema
4. Opgørelsesmetode
5. Ledelseserklæring

1. Beretning

Beretningen indledes med en beskrivelse af økonomiske, ledelsesmæssige og faglige forhold i regionen, der har haft indflydelse på centralbiblioteksarbejdet. Markante ændringer i kommunernes materialebudgetter kan fx have betydning for centralbibliotekets opgavevaretagelse.

Beretningen skal indeholde en redegørelse for, hvorvidt indtægter og udgifter afspejler det budgetterede. Større beløbsmæssige og relative afvigelser skal forklares.

I beretningen skal der endvidere redegøres overordnet for årets faglige resultater, fx struktureret efter de overordnede opgaver (materialeoverbygning, kompetenceudvikling og koordinering, facilitering og faglig sparring). De enkelte resultatmål skal først gennemgås detaljeret i analysedelen, jf. nedenfor. Beretningen bør sammenfatte målopfyldelsen (hvor mange mål er hhv. opfyldt, delvist opfyldt og ikke opfyldt). Beretningen skal desuden indeholde en eksplicit, overordnet vurdering af årets faglige resultater, fx tilfredsstillende, godt eller utilstrækkeligt.

2. Målrapportering

Målrapporteringen skal indeholde en skematisk oversigt over målopfyldelsen samt uddybende analyser og redegørelser for opfyldelsen af hvert enkelt resultatmål (som har været gældende i året).

Vurdering af målopfyldelse

Et resultatmål kan være *opfyldt*, *delvist opfyldt* eller *ikke opfyldt*. For at et resultatmål kan være *opfyldt*, skal alle tilknyttede indikatorer være indfriet. Hvornår et resultatmål er delvist eller ikke opfyldt afhænger af den konkrete situation. Et resultatmål kan være delvist opfyldt, hvis en eller flere af de tilknyttede indikatorer næsten er indfriet. Et resultatmål kan være ikke opfyldt, hvis én central eller flere indikatorer er langt fra opfyldte.

2.a. Oversigt over årets målopfyldelse

Her indsættes en skematisk oversigt over opfyldelsen af resultatmål fra rammeaftale:

Opgave	Resultatmål	Indikatorer	Målopfyldelse
Materialeoverbygning	Resultatmål xx	Indikator xx	[opfyldt/delvist opfyldt/ikke opfyldt]
		Indikator xx	
		Indikator xx	
	Resultatmål xx	Indikator xx	
Indikator xx			
Kompetenceudvikling	Resultatmål xx	Indikator xx	
	Resultatmål xx	Indikator xx	
		Indikator xx	
Koordinering, facilitering og faglig sparring	Resultatmål xx	Indikator xx	
	Resultatmål xx	Indikator xx	
		Indikator xx	

For hvert enkelt resultatmål (gældende i rapporteringsåret) angives klart om målet er (helt) opfyldt, delvist opfyldt eller ikke opfyldt.

Se bilag 1 for fælles resultatmål med tilhørende indikatorer gældende for 2018.

2.b. Uddybende analyser og vurderinger

For hvert resultatmål skal der nærmere redegøres for, i hvilket omfang og hvordan målet er opfyldt. I belysningen af målopfyldelsen inddrages eksisterende data i relevant omfang, eksempelvis:

- Resultater fra brugertilfredshedsundersøgelse
- Aktivitetsoplysninger (fra regnskab- og aktivitetskema)
- Kursusevalueringer
- Forbrugsdata vedr. fx nationale licenser
- Evaluering af nationale indsatser (fx indkøb af udenlandsk materialevalg).

For mål, der vedrører fællesindsatser, kan dele af afrapporteringen være fælles. Det enkelte centralbibliotek skal derudover forholde sig til, hvilken virkning indsatsen har haft i eget CB-område.

Det er vigtigt, at redegørelsen fokuserer på resultatmålet. De tilknyttede indikatorer skal inddrages i analysen, men der skal ikke redegøres detaljeret for hver enkelt indikator.

For hvert mål konkluderes tydeligt på målopfyldelsen. F.eks. efter følgende form: "På denne baggrund anses målet om at [målformuleringen] for opfyldt/delvist opfyldt/ikke opfyldt."

3. Regnskabs- og aktivitetsskema

Regnskabs- og aktivitetsskema indsættes. Særskilt vedledning til udfyldelse af skemaet fremgår af skemaet.

Indtægtsføring af videreført årsresultat

Driftstilskudsloven giver mulighed for at videreføre over- eller underskud til anvendelse inden for tilskuddets formål i følgende regnskabsår (jf. § 7, stk. 2). For at følge tilskudsansværelsen over år skal årets resultat (dvs. over- eller underskud) for det foregående regnskabsår indtægtsføres i regnskabsskemaet. Da der ikke tidligere har været krav herom, betragtes 2017 som et overgangså, hvor evt. overskud fra 2016 *skal* indtægtsføres, mens det er valgfrit, om evt. underskud indtægtsføres. Fra og med afrapporteringen for 2018 skal årets resultat fra det foregående regnskabsår indtægtsføres, uanset om resultatet er positivt eller negativt.

De nærmere retningslinjer for indtægtsføring af videreført årsresultat fremgår af vejledningen til regnskabsskemaet.

Omfordelt centralbibliotekstilskud

Centralbibliotekerne kan efter gensidig aftale omfordele tilskud, når et eller flere centralbiblioteker varetager opgaver på vegne af andre centralbiblioteker. Omfordelingen må ikke være i strid med rammeaftalerne, og der skal foreligge en underskrevet aftale, der som minimum fastlægger, hvem der varetager hvilken opgave og til hvilken pris.

De nærmere retningslinjer for indtægtsføring af omfordelt centralbibliotekstilskud fremgår af vejledningen til regnskabsskemaet.

4. Opgørelsesmetoder

For at skabe gennemsigtighed om anvendelsen af det øremærkede driftstilskud skal det fremgå, hvordan GLA er opgjort. For øvrige regnskabsposter er der ikke krav om, at opgørelsesmetoder skal fremgå af årsrapporten, men centralbibliotekerne skal til enhver tid kunne redegøre for anvendte opgørelsesmetoder på forlangende.

5. Ledelseserklæring

Den økonomisk og juridisk ansvarlige for biblioteket skriver under på en ledelseserklæring med følgende punkter:

- at der er overensstemmelse mellem regnskabstal regnskabsført i det kommunale regnskab og opgjorte regnskabstal i regnskabs- og aktivitetsskemaet udarbejdet af Slots- og Kulturstyrelsen
- at regnskabet er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler,
- at tilskudsbetingelserne i bevillingsbrevet er opfyldt,
- at tilskuddet er anvendt efter formålet,
- at centralbiblioteket har taget skyldige økonomiske hensyn, og
- at de oplysninger, som centralbiblioteket har meddelt Kulturministeriet om opfyldelsen af tilskuddets formål og mål, er dokumenterede.

Skabelon til ledelseserklæring fremgår af bilag 2.

Frist for indsendelser

Årsrapporten indsendes via bib@slks.dk til Biblioteker i Slots- og Kulturstyrelsen senest 30. juni. Årsrapporten skal fra samme tidspunkt være tilgængelig fra www.centralbiblioteket.dk.

Det kommunale regnskab med en kopi af tilhørende revisorberetning skal straks efter revision og godkendelse i kommunen og senest 1. oktober indsendes til Slots- og Kulturstyrelsen, der herefter godkender regnskabsaflægningen for centralbiblioteksvirksomheden.

Kontakt:

Kamma Kirk Sørensen, Slots- og Kulturstyrelsen, kks@slks.dk, 3373 3380

Jane Nørgaard Øhle, Slots- og Kulturstyrelsen, jng@slks.dk, 3374 4527

Bilag 1

Fælles rammeaftalemål på centralbiblioteksområdet for 2016-2019

Opgave	Resultatmål	Indikatorer
Materialeoverbygning Overordnet målsætning for materialeoverbygningen (som nøgletal og indikatorer knytter sig til): CB'erne udvikler, rationaliserer og effektiviserer materiale/medieforsyningen på en måde, så materialeoverbygningen til stadighed understøtter de enkelte bibliotekers behov og er opdateret til nutidige forhold	I første del af aftaleperioden udvikles og implementeres en best practice for indkøb og klargøring af materialer. Endvidere udvikles i første halvdel af aftaleperioden en best practice for fremfinning, udlån og aflevering, som implementeres i anden halvdel af aftaleperioden. Dette iværksættes ud fra et ønske om at rationalisere den samlede centralbiblioteksvirksomhed og samtidig oprettholde det samme kvalitetsniveau. Rationaliseringen medfører, at der for hvert af budgetårene 2017-2019 i centralbibliotekernes samlede bevilling flyttes 1 % fra personaleomkostninger til indkøb af materialer.	<i>Oprindelige og fortsat gældende indikatorer (afrapporteres alle på nationalt niveau):</i> <ul style="list-style-type: none"> - Antal årlige interurbanudlån fra centralbibliotekerne: 660.000 (uden fornyelser) - Min. 75 % af folkebibliotekerne er tilfredse eller meget tilfredse med centralbibliotekernes materialeoverbygning. - Mindst halvdelen af landets folkebiblioteker vælger i aftaleperioden at benytte centralbibliotekernes tilbud om indkøb af udenlandske materialer. - I aftaleperioden er der gennemført konkrete projekter med digital overbygning og mindst 2 af disse er implementeret som et digitalt overbygningstilbud <i>Nye indikatorer fra og med 2017:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Servicemål (afrapporteres på regionalt niveau) - Forbrug af digitale overbygningsslicenser på regionalt niveau (afrapporteres på nationalt niveau)
	Folkebibliotekerne tilbydes understøttelse af administrative rutiner til indkøb af materialer med henblik på at frigive ressourcer til andre områder eksempelvis formidling i bibliotekerne. På længere sigt arbejdes der mod, at der kan købes mere effektivt ind, når der er et kendskab til behovet for udenlandske materialer på landsplan.	
	Der iværksættes en afklaringsarbejde vedr. definitionen af digital overbygning. Herunder sammenhængen mellem overbygning og	

		<p>Kulturstyrelsens tilskud. For at løfte dette iværksættes en række forsøg i aftaleperioden. Dette sker i tæt samarbejde med Kulturstyrelsen, DDB og Statsbiblioteket m.fl. Målet er, at der i sektoren med udgangen af 2019 er øget klarhed over både de politiske, økonomiske og praktiske muligheder, der er på området, og at en række projekter er gennemført.</p>	
	<p>Kompetenceudvikling</p>	<p>Den nationale kompetenceudvikling skal udbyde relevante kompetenceudviklingsindsatser af høj kvalitet. Indsatserne skal sikre fælles udviklingstræk for folkebibliotekssektoren og sætte fokus på væsentlige temaer for folkebibliotekerne ved at understøtte et fælles vidensniveau, og at medarbejderne har de faglige og metodiske kompetencer, der er en forudsætning for at udvikle folkebibliotekerne.</p>	<p><i>Afrapporteres alle på nationalt niveau:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Min. 85 % og 50 % af landets folkebiblioteker deltager i hhv. fælles national kompetenceudviklingsindsats og i aktuelle indsatser - Der skal være deltagelse alle seks CB regioner - Effektivurdering: Kvaliteten og relevansen af kompetenceudviklingsindsatsen skal have en høj vurdering af aftagerbibliotekerne

Bilag 2

Ledelseserklæring vedr. centralbibliotekstilskud

Som økonomisk og juridisk ansvarlig for [xx] Centralbibliotek erklærer jeg hermed:

- at der er overensstemmelse mellem regnskabstal indberettet for centralbiblioteksvirksomheden til det kommunale regnskab og opgjorte regnskabstal i regnskabs- og aktivitetsskemaet udarbejdet af Slots- og Kulturstyrelsen
- at regnskabet er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler,
- at tilskudsbetingelserne i bevillingsbrevet er opfyldt,
- at tilskuddet er anvendt efter formålet,
- at centralbiblioteket har taget skyldige økonomiske hensyn, og at
- at de oplysninger, som centralbiblioteket har meddelt Kulturministeriet om opfyldelsen af tilskuddets formål og mål, er dokumenterede.

Underskrift

Dato